

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy órára	4 K
Egyes szám ára 16 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépolya-utca 1. sz. Telefonszám: 23

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 65. szám.

Kedd, március 19.

Az orosz békeszerződés a német birodalmi gyűlésen.

Berlin, március 19. A birodalmi gyűlésen az Oroszországgal és Finnországgal megkötött békeszerződés tárgyalása alkalmával a birodalmi kancellár kijelentette, hogy egy pillanatig sem gondolt Németország arra, hogy a cárizmustól megfosztott Oroszország jogos törekvéseivel szembeálljanak. A megkötött szerződésben semmi nincs, ami Oroszországot lealacsonyítaná. A határszéli államok kiválása az orosz birodalomból Oroszországot ismert akaratából történt. Kurland és Finnország függetlenségét már elismertük — folytatta a kancellár — Lengyelországból politikusok javaslata érkezett hozzánk, amelyet megvizsgálunk, miképpen volna lehetséges céljainkkal összeegyeztetni. Azzal végzi beszédjét, hogy óvakodjunk a csalódásoktól, a világbéke még nincs meg, az entente államokban a legesekélyebb hajlandóság sincs a háború befejezésére. Céljuk, hogy megsemmisítsenek bennünket. Mi mindenre elkészülve várjuk a történéseket.

A kancellár után Busche államtitkár kifejezte reményét, hogy néhány nap múlva Romániával is megkötethetjük a békét. Ezen esetben a keleti arcvonalon visszatérünk a békés állapotokhoz. Részletesen ismerteti a breszt-litovszki tárgyalásokat és a lengyel kérdést.

Utána a pártvezérek szólaltak fel, a vitát holnap folytatják.

A román béketárgyalások ügye.

Bécs, március 19. Ma délben lejárt a Romániával kötött fegyverszünet 14 napos határideje. Illetékes helyen kijelentették, hogy Avarescu lemondása némi zavart idézett elő a tárgyalásokban, de Marghiloman napok óta már Jassyban időzik, ahol a kormányalakításról tárgyal. Ha Marghiloman vállalja a kabinetalakítást, az bizonyos időt vesz igénybe, ezért a fegyverszünetet ma meghosszabbítják.

Szófia, március 19. Marghiloman szombat este megjelent Jassyban a román királynál és vele minden kérdésben megegyezett. Ezek után már nincs semmi akadály a kabinetalakításnak.

Berlin, március 19. A fegyverszünetet 8—14 napra fogják meghosszabbítani. Ezen idő alatt remélhetőleg véglegesen megkötethetik a békét.

Nem valószínű, hogy Carp is tárcát vállal a kabinetben, mert napról napra növekszik annak a bizonyossága, hogy Ferdinánd király trónján marad.

Hollandia átengedi az ententének a kívánt hajóteret.

Hága, március 19. Hivatalos. A kamara tegnapi ülésén a külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány kénytelen volt az entente ultimátumát a kívánt hajóter átengedését illetőleg teljesíteni. Ennek ellenében az entente április 15-dikéig 100.000 tonna búzát szállít Hollandiának.

Hollandia azért fogadta el az entente követelését, mert Németország egy erre vonatkozó kérdésre kijelentette, hogy két hónapon belül nem tud 100.000 tonna búzát szállítani Hollandiának.

Béketárgyalások a központi hatalmak és az entente között?

Bern, márc. 19. A „Newyork World“ állítólag hiteles helyről származó értesítést közöl, amely szerint a központi hatalmak és az entente kormányai között béketárgyalások vannak folyamatban. E tárgyalásokat az idézett lap szerint Wilson kezdeményezésére és javaslatai alapján indították meg.

Helyreáll a diplomáciai viszony a központiak és Oroszország között.

Berlin, márc. 19. Minthogy a moszkvai szovjet jóváhagyta a békeszerződést, a központiak és Oroszország között rövidesen helyreáll a diplomáciai összeköttetés. Pétervári német nagykövet egy oly személyiség lesz, aki jól ismeri az orosz viszonyokat, a monarchia nagykövete pedig valószínűleg Mérey Kajetán.

A román hadisarc.

Szófia, márc. 19. Az Utro buka-resti tudósítója jelenti:

A hágai egyezmény 49. pontja értelmében épügy, mint Belgiumban történt, Mackensen a központiak által megszállott román területekre 400 millió hadisarcot vetett ki, melyből 344 millió azoknak a költségeknek a fedezésére szolgál, amelyet a szövetséges csapatok Romániában a belső rend helyreállítására fordítottak, a többi pedig a kilencedik német hadsereg szükségleteinek fedezésére szolgál.

A londoni entente tanácskozás.

Páris, március 19. A londoni tanácskozáson Lloyd George elnökölt és azon résztvettek Clémenceau, továbbá Foch és Vigand tábornokok, Orlando, Bissolati és Bianchini miniszterek és Amerika képviselője.

Hír szerint a tanácskozáson nagyon fontos kérdéseket vitattak meg.

A politika hírei.

Vázsonyi királyi kihallgatása. — A választójog kérdése.

Budapest, márc. 19. Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter ma délután Bécsbe utazik, ahol holnap a király előtt kihallgatáson jelenik meg.

Ma délelőtt hosszas minisztertanács volt, amelyen a választójog kérdésével foglalkoztak.

Politikai körökben rendkívüli figyelemmel várják Vázsonyi holnapi kihallgatását, mely előreláthatólag hozzá fog járulni a helyzet tisztázásához.

A választójogi bizottság csak április 5-ikén ül össze, amikor megkezdik a javaslat részletes vitáját.

A mai tőzsde.

Budapest, márc. 19. Magyar Hitel 1264, Osztrák Hitel 815, Leszámitoló bank 700, Magyar Bank 835, Hazai 471, Atlantica 1216, Drasche 1040, Rimamurányi 951.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, március 18.

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Nincs különösebb jelenteni való.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, március 18.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadserege: Flandriában Armentierestől északra, továbbá az angoloknak a Labassée csatorna mindkét oldalán intézett előtöréseivel kapcsolatban a tűzérési tevékenység több helyütt fokozódott, az arcvonal többi részén mérsékelt határok között maradt.

A német trónörökös és Gallwitz hadserege: Az Oisne és Aisne között Reimstől északra és a Champagne egyes szakaszaiban feléledt a tűzérési tűz, a Maas két partján pedig fokozottabb erővel egész nap tartott.

Albrecht württembergi herceg hadserege: A lotharingiai arcvonalon és a középső Vogézekben időnkint tűzérési tevékenység, az egész arcvonalon igen élénk repülő tevékenység.

Francia repülők a Le-Tour-i jól felismerhető kórháztelepekre bombákat dobtak. Mi tegnap 22 ellenséges repülőgépet és két kötött léggömböt lőtünk le. Kroll hadnagy 21-ik légi győzelmét aratta. Februárban a német arcvonalakon az ellenséges haderők tizen-nyolc kötött léggömböt és egyezerharminc-nyolc repülőgépet vesztek, amelyek közül 59 vonalaink mögött, a többi az ellenséges állások mögött megfigyelhetően lezuhant. Mi harcban hatvanegy repülőgépet és három kötött léggömböt veszítettünk.

KELET:

Déli Ukrajnában megszállottuk Mikolajevet.

A többi harctérről nincs újság.

Ludendorff.

HIREK

— **A hadügyminiszter Berlinben.** *Stoeger-Steiner* hadügyminisztert a német birodalmi kancellár tegnap este fogadta.

— **Mackensen bolgár kitüntetés.** A bolgár király Mackensennek a Sándor-rend első osztályát adományozta, amit *Radoszlavov* Bukaresztben ma nyújtott át beszéd kíséretében Mackensennek.

— **Növendék hangverseny.** A nagybeckeri zenekedvelők egyesületének vezetése alatt álló városi zeneiskola növendékeinek hangversenye szombaton délután nagy és előkelő közönség előtt folyt le. A növendékek haladását örömmel állapítjuk meg. Az alsóbb osztályiak sok igyekezettel játszták le darabjaikat. *Kada Aranka, Benó Melinda, Braun Irén, Bartek Lidi, Kövesi Márta, Watty Zsuzsi, Králik Ákos, Lenhardt Ilus tiszán,* értelmesen játszottak. *Bagossy Ella* Grieg Notturóját finoman, *Rósa Emma* Chopin keringőjét kiváló megértéssel, *Ambrózy Irén* Schawenka Lengyeltáncát lendülettel adta elő. A zenekar tisztán, jól játszott *Gilde Vendel* vezetése alatt.

— **Sajtóünnep.** A Hölgyek Mária Kongregációja f. évi március 25-én d. u. 6 órakor a zárda disztermében (emelet II. és III. ajtó) a keresztény sajtó javára zártkörű sajtóünnepet rendez, melynek műsora a következő: 1. Cherubini: Ouverture 8 m 2 zongorán előadják: özv. Tolokán Dezsőné, Benó Mihályné, Lissázt Ilona és Szmolenszky Lenke. 2. Alkalmi beszéd. Mondja: Ft. Busch János, h. plébános. 3. Huber K.: Kunok. Ábránd 2 hegedűre és zongorán. Előadják: özv. dr. Selymessy Sándorné, Griffel Lajos és Lissázt Ilona. 4. Szavaltat. Mondja: Selymessy Attila. 5. Prága: La serenata. Éneklő: Lenhardt Ilus, zongorán kíséri: özv. Tolokán Dezsőné, gordonkán: Strus Serafin. 6. Beethoven: Trió. Előadják: zongorán Bagossy Ella, klarinéton Gilde Vazul zenetanár és gordonkán Strus Serafin. Belépő-díj személyenként 2 korona.

— **Leányörnmester Panecsován.** A „Donau-Temes-Bote“ című panecsovai német hetilap legutóbbi, vasárnap száma közli a következő érdekes hírt:

Rövid idő óta egy 22 éves, fess, csinos leány tartózkodik Panecsován, aki — ha elbeszélésének hinni lehet — a háboru alatt örnmester lett és vitézségéért az arany, a nagy ezüst és kis ezüst, meg a bronz vitézségi érmet kapta meg. A neve ennek a vitéz leánynak, aki ezidőszent *Dadids* törvényeszéki tanácselnöknel szolgál *Bona* Irma. Előadása szerint 1914. augusztus 14. Kassán vöröskeresztes testvérnek jelentkezett és onnan többi kollegájával Erdélybe ment. Itt a haját rövidre nyíratta le és az első bosnyákezred harmadik századánál önként jelentkezett. *Schmidt* százados volt a századparancsnok. Három hónapi kiképzés után elment Belgrádba. Belgrád bevételénél jelen volt és ez alkalommal meg is sebesült. Onnan az olasz harctérre ment, ahol öt hónapig harcolt. Ekkor az ezrede és így ő is az orsz. frontra került, ahol ő *Homonna* mellett orosz fogságba került, honnan azonban már a hatodik napon megszökött. A nélkülözésektől az uton összeesett és a *krakói* kórházba került. Akkor már szakaszvezető volt. A Kárpátokban Károly akkori trónörökösnek, a német császárnak és Frigyes főhercegnek bemutatották. A trónörökös kinevezte őt örnmesterré. Ekkor kapta meg az arany és a nagy ezüst vitézségi érmet. A többi kitüntetéseket már előbb megkapta. 1915. dec. 21-én egy srappeltől és egy fegyvergolyótól megsebesült és Nagyváradra került kórházba. Nagyváradról Budapestre vitték. Itt feküdt a 16-os számú helyőrségi kórházban, ahonnan később a 4-es számú tartalékkórháznak adták őt át. Innen nyolc hónapig gyógykezelés után elbocsájtották és ő megint bevonult Budapestre lévő ezredéhez. Négy hónapi szolgálat után egy évi betegszabadságot kapott. És ekkor a szabadságának megkezdése után kezdődik ennek a vitéz leánynak a kálváriája, amit a rendőrhatalóságok okoztak neki. Amint ugyanis a szabadságát megkapta, Budapestre szolgálatla lépett és szolgált ez év január 11-éig. Ekkor a rendőrség orvosilag megvizsgálta és jöllehet egészségesnek találták, illetégségi helyére Vink végre toloncolták. Vinkvevén az állomásou átvette őt egy katonai detektiv, aki elvette összes okmányait, összes kitüntetéseit és nem is kapta azokat többé vissza. A vinkoveei rendőrség azután, mint állítólagos panecsovai illetőségű Panecso-

vára toloncolta. Ez történt 1918 február 24-én. Két hónap óta nem kapja már járandóságait, amelyeket kitüntetései után kellene kapnia. Az ő ezredénél *Markovics János* néven volt vezetve és az okmányai is erre a névre szólnak. — Bár mily regényesnek is hangzik a fenti történet — írja a panecsovai „Donau-Temes Bote“ — mégis az igazságnak megfelelően látszik, aminek a megsebesülések, illetve azok nyomai és az ő pozitív elbeszélése a legbeszédesebb bizonyítékát adják. Most már a hatóságoknak feladata lesz, hogy a valódi tényállást kiderítse és a leányt jogaihoz és rehabilitációhoz segítse.

— **Agyonlőtték a bánlaki koresmáros fiát.** Bánlakon megrendítő szerencsétlenség történt a napokban, amit év előig titokban tartottak és csak feljelentés révén jött rá a hatóság. A mult hét esütörtökjén történt, hogy *Vác János* asztalosmesternek háznál alkalmi összejövetel volt, amelyen ott volt a falu nagykoresmárosának fia: a 17 éves *Keller István* is. A legények szórakoztak, tréfáltak. Az asztalosmester *János* nevű fia egy régi kétesövű előltöltő vadászfegyvert hozott elő, amelyet tréfából ráfogott *Keller Istvánra*.

— **No most lelélek, vigyázz!** — Mondotta neki. A mordály ebben a pillanatban elsült és a fiatal *Keller* holtan bukkolt le a padlóra. A fegyver ölmadarokkal volt megtöltve, a szerencsétlennek máját és veséjét roncsolta szét úgy, hogy rögtön halált okozott. A hozzátartozói nem merték jelenteni az esetet a hatóságoknak. Csak szombaton jutott ez tudomására a kir. ügyvézségnek, amelynek megbízásából *Fialovszky Béla* dr. orvos még szombaton kint is járt Bánlakon, ahol felboncolta a holttestet. Boncolás után nagy részvét mellett eltemették *Keller Istvánt*. Az eljárás megindult *Vác János* ellen gondatlanságból okozott emberölés címén.

Bánlaki tudósítónk az esethez még a következőket füzi:

Vác János asztalosműhelyében történt a halálos baleset. Arról beszélgettek, hogy nem lehet dohányt kapni. *Keller* erre tréfából azt mondotta, hogy neki van cigarettája, mert betört egy trafikba és ott lepett. Erre *Vas* lekapta a régi rozsdás vadászfegyverét és a szavakkal fogta rá *Kellerre*: — Mit te még betörsz! Vigyázz, mert lelélek! — A fegyver ekkor elsült és *Kellert* találta halálosan.

— **Két öregember hazaszökött az orosz fogságból.** A városi katonai ügyosztályán tegnap két öregember jelentkezett: *Czveity Zsiva* 62 éves és *Czveity Ilia* 60 éves polgári kocsisok. Mind a ketten *Uremyst* elestekor kerültek fogságba és mivel most unták már a fogságléli életet, hazaszöktek Nagybeckerekre. A két öregről, akik friss jó egészségben vannak még, jegyzőkönyvet vettek fel a katonai ügyosztályon.

— **A katonai szabadságolások korlátozása.** A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság M. A. 16798. számú 1918. március 19-ikével kelt rendeletével megparancsolja, hogy *Nagybecker* városából e hó 27-ig kiütéses tífusz miatt a hadrakelt seregtől és a mögöttes országrészből ide szabadságolt tisztak és legénység, ha f. hó 12-ike előtt érkeztek a városba, el nem távozhattak.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Csak kedden, 1918 évi március hó 19-én, 2 előadásban: fél 6 és fél 9 órakor, rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzene kísérettel Attrakció!

Az ideai filmgyártás egyik kimagaslóan szép filmattrakcióját mutatjuk be.

Attrakció!

A halott vallomása.

Nagyhatású elsőrangú dráma 5 felvonásban. Főszereplő a világhírű *Magda Sonja*.

MO
Az O

Szerda

A

Főszerep

Előad

Helyár

Pábel
1:00

Sonja

Megirtuk, a közönségi bizottságok gazdálkodásáról a szociális segély-szónokokat a cs. Vaszilije 30. *Miók* Szinygy-e-beli kőrűt, hogy nál is kővel elvitt sonkákban darabot. A testvéreket fogházába betöréses helyezte önként adtak a

— A Szociális védelmi célú *Jakabné* és a közönség 141. polgári esküvőjén a *Mihalovich* 10 koronát adtak a *Misszió* 10

— *Drágú* Igen tisztelt egy városi város fizette a számlát nagy. Megközöt, hogy Az így fele

— Ez még fedőket is Gyakori esőrül csak ma Amulva h közö kijelen 700—800 k hárompapos rült 400—50 rom csak en utján a köz világban szemfedőket rül, tehát p tel: Egy tor

CL
a Club-k

1918 má

A filmtor

Párb

A tizenh
A Themse

Helyárak: Pá

Előadások k

Legközelebb

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Szerda, 20-án. C-ütfőtök, 21-én

Magyar filmatrakké!.

A papagály.

Társadalmi dráma 4 részben.

Főszereplők: Pethes Imre, Kertész Dezső és Josika Mici.

Előadások: fél 6 és fél 9 órakor.

Helyárak:

Pályulés 1-20 K, zsölye 150 K, I. hely 1-20 K, II. hely 1-20 K, III. hely 60 fillér.

Sonkatozvajok az ügyészség fogházában. Megirtuk, hogy *Tipping* János zsigmondfalvai községi bírótól és ifj. *Wolff* Ferenc lázárköltő gazdálkodótól ujozorai emberek nagy mennyiségű sonkát, szalonnát és zsirt loptak. A tetteseket a csendőrség *Lipa* Dániel 25 és *Liffa* Vaszilié 30 éves ujozorai lókupecsek, továbbá *Miók* Szima 28 éves katonaszökevény, 29 gy.-e.-beli katonai személyében elfogta. Kiderült, hogy még *Poszler* Margit lázárköltő lakosnál is követtek el betörést. A *Wolff* Ferenc-től elvitt sonkák ára 1300 koronát tesz ki. A sonkákból *Miók* Szimánál megtaláltak nyolc darabot. A csendőrök a tettesek közül a *Liffa* testvéreket a nagybecskereki kir. ügyészség fogházába szállították be, ahol a vizsgálóbíró betöréses lopás bűntette miatt letartóztatásba helyezte őket. *Miók* Szimát a katonai hatóságoknak adták át.

A Szociális Misszió Társulat gyermekvédelmi céljaira adakoztak: Özv. *Guttmann* Jakabné és Fiai cég 242 K 70 fillért, *Csenta* község 141 K, *Bimbassi* Nizsim pedig honpolgári eskütelele alkalmából 40 koronát jutott anyai- és csecsemővédelem céljaira, özv. *Mihalovich* Ödönné közvetítésükkül küldött 10 koronát *Gombár* András családjának. Fogadják a nemeslelkű adakozók adományaikért a Misszió Társulat hálás köszönetét.

Drága szemfedők. (Panaszos levél.) Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A napokban egy városi tisztviselőt tettemek. Mivel a város fizette ki a temetési költséget, feltűnt a számlán, hogy a szemfedő költsége igen nagy. Megkérdeztem a temetkezési vállalkozót, hogy miért oly drága a szemfedő. Az így felelt:

Ez még semmi. Sokkal drágább szemfedőket is csináltak Nagybecskereken. Gyakori eset, hogy 700-800 koronába kerül csak maga a szemfedő...

Amulva hallgattam a temetkezési vállalkozó kijelentését. Hát ez is lehetséges? 700-800 korona egy szemfedő? Békében hárompados nagy temetés összesen sem került 400-500 koronánál többre. Arra akartam csak ennek kapcsán felhívni b. lapja útján a közönséget, hogy ebben a drága világban ne csináltassanak olyan drága szemfedőket. Hisz az amugyis a sirba kerül, tehát pusztulás lesz a sorsa. Tisztelettel: Egy toronyalatti.

CLUB-MOZI

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

1918 március hó 19-én és 20-án.

A filmtechnikának egy igen sikerült darabja.

Párbaj az életért.

Dráma 4 részben.

A tizenhármass rendőr. Humoros. A Themse partján. Természeti felvétel.

Helyárak: Pályulés 1-20 K, zsölye 150 K, I. hely 1-20 K, II. hely 1-20 K, III. hely 60 fillér.

Előadások kezdete fél 6 és fél 9 órakor.

Legközelebb ismét egy szenzációs sláger.

Japán hajóépítési programja. Az összes eddigi hírekből kitűnik, hogy Japán hajógyárainak kiépítésével a rendelkezésre álló hajó tartalmát egyre továbbfejleszteni törekszik. Erre nemcsak az kényseri, hogy hajókat kell szállítani az entente céljaira, hanem a jövő évekre szóló nagyszabású gazdasági terve is irányadóak e tekintetben. Míg 1917-ben több mint 113 század sólyával rendelkezett és ezer tonnányi tartalmat megvalósított hajó építésével, a század sólyák száma most már, hír szerint, 150-re emelkedett, úgy hogy az 1917. évben elkészült tonnatartalom mintegy 300.000 tonnára tehető. Csúpan szeptember havában 45.000 tonnányi kilenc hajót készítették. Mivel az elsúlyezett japán hajók száma az entente-célokra rendelkezésre boesá-tott hajók csekély száma mellett szintén igen csekély — a három háborús év alatt az eddig rendelkezésre álló adatok szerint mintegy száz ezer tonna — e szám mellett, még ha az entente forrás igen alacsonyra szabta volna is meg az a haladás, amelyet Japán új hajók építésében a szenvedett veszteségekkel szemben elért, kétségtelenül igen jelentékenynek mondható. Ha eszerint szemügyre vesszük, hogy Japán különösen Angliával és Amerikával szemben a háboru utáni időben a világkereskedelemben minő versenyképességre tesz majd szert, kétségen felül áll, hogy e két hatalomnak különösen a Csendes-óceánon és Ázsiában veszedelmes és csak nehezen legyűrhető versenytársa marad.

Nyilvános köszönet. A Torontálvá megyei központi hitelszövetkezet a nagybecskereki jótékony nőegylet céljaira 50 korona adományt küldött, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

Becskereki adóbiztosból több szörös milliomos.

Háromezer hold földet és egy millió koronát örökölt.

Nagybecskerek, márc. 18.

Nagy László a neve. Huszonnégy éves. Nőtlen. Katona nem volt. Tegnap még a nagybecskereki kir. pénzügyigazgatóság-nál adóügyi biztos, ma már többszörös milliomos. Nem a szó lipotvárosi értelmében milliomos nem is fönyeremenyenül kedvezett neki Fortuna istenasszony, hanem örökség révén lett több ezer hold szatmári föld és melléje még egy millió koronát érő értékpapír boldog tulajdonosa....

Egy éven át itt élt Nagybecskereken. Csendes, nagyon szerény, szinte tulszolid fiatalember volt, aki kizárólag a hivatalnok-i jövedelméből éldéget, hazuról egy fillért sem vett igénybe, pedig az atyja nyugalmazott főispán, földbirtokos, a nagybacsija pedig milliók ura volt. Ezek a milliók most Nagy László adóügyi biztosra szállanak, aki ma már el is utazott szatmármegyei kuriajára, hogy békés gazdálkodással cserélje fel az adóügyi biztos foglalkozást....

A „Torontál” munkatársa fölkereste még elutazása előtt a fiatal milliomost. Oly ritka most a sok hadimilliomos között az ilyen valódi, örökség útján lett milliomos, hogy érdekesnek tartottuk vele beszélni.

Kérem ne irjanak róla, nem vagyok a reklám-embere — szölet Nagy László szeryen — vagy ha már mindenáron irni akar nak, úgy csak akkor, ha már elutaztam...

Jó...

Panaszóvan voltam éppen hivatalos kiküldetésben (11 korona napi díjjal) március 2-án, amikor sürgönyt kaptam, hogy atyai nagybátyám: lázári Nagy Béla szatmárlázári földbirtokos hirtelen meghalt.

Természetesen nyomban hazautaztam. Nagybátyám, aki 70 éven felül volt már, mellhártyagyulladásban halt meg. Temetése nagy részvét mellett ment végbe március 5-én.

Négy napra rá felbontották nagybátyám végrendeletét. Egyedüli örökösének engem jelölt meg benne. Neki ugyanis gyermeke nem volt. Kétezer kétszáz holdnyi földet és 700 holdnyi erdőt, körülbelül egy millió koronát érő értékpapírt hagyott rám és természetesen a családi kastélyt Lázáriban.

A református egyház javára kétszáz ezer koronát hagyományozott. Ötvenezer koronás alapítványt pedig arra a célra tett,

hogy annak kamatait évente olyan tiszteséges lázári leány vagy fiatalember kapja, aki férjhez megy, illetve megnősül.

En a temetés után visszajöttem Nagybecskerekre, hogy ügyeimet itt elintézzem. Az adóügyi biztos állásról lemondtam. Bizony furcsa érzés az kérem, márcól-holnapra gazdaggá lenni. Mikor a végrendelet felolvasása utáni napon reggel felébredtem, egy eddig sohasem érzett érzés lett urra rajtam, aminek nem tudok nevet adni. Boldogság volt-e, vagy aggodalom, nem tudom...

Es mit fog most csinálni?

Hazautazom a birtokomra gazdálkodni és utána kell nézmem, hogy megnöveljek.

A végrendelet ugyanis akként szól, hogy ha én fu örökös nélkül halnék meg, az örökség átszáll a rokonság egy másik ágára...

Is van már választottja? — Kockázattuk meg az indiszkrét kérdést.

Nincs. Még egyáltalában nem is gondoltam eddig a nősilésre... No de most muszáj...

Nagy Nászló, az új földes ur a mai napon utazott el Nagybecskerekéről.

IRODALOM

A hünvádi perrrendtartás új zsebkönyve. Büntetőjogrendszerünk az utolsó években gyökeresen átalakult. Az 1908-ban, 1913-ban és 1914-ben, valamint a háboru alatt hozott új anyagi és eljárásjogi törvények eddigi jogszabályaink nemcsak részletes rendelkezéseit, hanem számos alapelvét is megváltoztatták. A gyakorlati élet égető szükségét látta egy oly gyűjteménynek, amely összes anyagi és eljárásjogi törvényeink összeállítását mellett az új jogszabályokat szervesen beilleszti a jogrendszer egészébe és megvilágítja a régi és az új jogszabályok egymáshoz való viszonyát. Ily gyűjtemény az *Angyal* Pál budapesti egyetemi professzor szerkesztésében megjelent Büntetőjogi Szemle törvénytárában, *Bernolák* Nándor egyetemi professzor, volt ítélőtáblai bíró „Büntetőjogszabályaink gyűjteménye” című munkája, amelynek első anyagi, jogi természetű kötete, 1515 óta közkezen forog. Most jelent meg *Csáthy* Ferenc debreczeni egyetemi könyvközelkedésében a mű második kötete, amely a szervezeti, hatásköri és eljárásjogi jogszabályokat tartalmazza. Különösen figyelemreméltó a gyűjteménynek a fiatalkorúak bíróságáról (1913: VII. t.c.), az esküdtbírói eljárásra vonatkozó rendelkezések módosításáról (1914: XIII. t.c.) szóló törvényeket, továbbá a sajtóörvény eljárásjogi rendelkezéseit, valamint a gyorsított hünvádi eljárást tárgyaló rész. A 48 ivre terjedő szép kiállítású zsebkönyv ára 12 K.

Temesvári tüzérek háborus emlékalbuma. (Cs. és kir. 117. sz. tábori tüzerezred, ez előtt 17. sz. táb. tarackos ezred.) Hadseregünk tüzérése keletkezése óta vezérszerepet játszott a tüzérés általános történetében s vezető pozícióját napjainkig mindig megőrizte. Számtalan harcban, háboruban tettek tanúságot a monarchia minden népének tüzérei arról, hogy példátlan önfeláldozásuk s vitézségük párosulva a tüzérési technika legmagasabb fokával, valószínű csodákra képes. Régi képek, költemények és dalok, amelyek ősidágokkal ma már sajtóságosan hatnak, a maguk egyszerűségében és keresetlenségében is sokat és meggyőződen tudnak tüzérésünk dicsőségéről beszélni. Hogy pedig mit jelent a mi tüzérésünk barátaink és ellenségeink számára a világháboruban, arról e hasábokon bizonyára nem kell beszélni. Tevékenysége és hatása felülmul minden eddigit és a hivatalos jelentés a maga szükségzettségében is mindig megemlékezett tüzéreinkről, amikor nagy döntő csaták folytak, amikor ha támadtunk ok egyengették a gyalogság számára a győzelem útját s ha védekezünk ok nyugtázták le az ellenséges tömegeket. A tüzérés ezért kötelességének tartja, hogy teljes fényében származtassa át az utókorra hőseink vitézi tetteit s nagyszabású sikereit s ez készíti a temesvári 117. sz. táb. tüzerezredet, amely minden fronton oly vitézül verkedett, arra, hogy rokkantalapja jayára háborus történetével, illusztrált emlékalbum formájában a nyilvánosság elé lépjen. Az emlékmű élénk, lüktető modorban adja elő az ezred háborus történetét, harcait és sikereit s mindent feljegyez, ami jövendő korok történetírója számára értékes lehet s ami az ezred tagjait, ezek hozzátartozóit s a nagy nyilvánosságot érdekelheti. A munka megírásával megbízott szerkesztőség a sablontól eltérő szép és értékes munkát fog nyújtani, amelyet eredeti és

érdekes felvételek, arcképek egész tömege fog díszíteni és élénkíteni a gazdag statisztikai rovat fog kiegészíteni. A szerkesztőség ezúton is arra kéri az ezred tagjait, ezek hozzátartozóit s barátait, hogy minden birtokukban levő felvételt, arcképet, feljegyzést, adatot bocsásson értékesítés végett a rendelkezésére, amivel egy nemes művészeti, történeti, de mindenekelőtt jótékony célnak fognak szolgálatába állni, amennyiben a tiszta jövedelem az ezred elesett hősei után maradt árváknak s özvegyeknek és a rokkantaknak jut. A mű ára 30 korona lesz. Levelek és rendelések a pótüteg címére (A 117. sz. táb. tüzezzred pótütege, Temesvár. Emlékalbum) intézendők.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől
5831—918. kig. szám. 113—1

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a nagybecskereki választókerület I., II., IV. és V. szavazóköréhez tartozó Nagybecskerek r. t. városban az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének az 1918. évi XIV. t. c. alapján leendő kiigazítása végett az összeíró küldöttség működését 1918. évi március hó 19-én délután 3 órakor Nagybecskerek r. t. városban, a városi adóhivatal helyiségében kezdi meg és naponként d. u. 3 óráig 5 óráig működik.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik a választói jogosultságra igényt tartanak, a kitűzött helyen és időben délután 3 órakor az összeíróküldöttségnek jelenjenek meg és jogosultságukat igazolják.

Nagybecskerek, 1918. évi március hó 17-én.

Dr. Vaszits Endre
küldöttségi elnök.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől
5831—918. kig. sz. 113—1

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a nagybecskereki választókerület III., VI., VII., VIII., IX. szavazóköréhez tartozó Nagybecskerek r. t. városban az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének az 1918. évi XIV. t. c. alapján leendő kiigazítása végett az összeíróküldöttség működését 1918. évi március hó 19-én délután 3 órakor Nagybecskerek r. t. városban, a városi adóhivatal helyiségében kezdi meg és naponként d. u. 3 óráig 5 óráig működik.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik a választói jogosultságra igényt tartanak a kitűzött helyen és időben délután 3 órakor az összeíró küldöttségnek jelenjenek meg és jogosultságukat igazolják.

Nagybecskerek, 1918. évi március hó 17-én.

Dr. Hubert Zsigmond
küldöttségi elnök.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől
4511—1918. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Nagybecskerek városnál megüresedett gyepmesteri állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy magyar állampolgárságukat, életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, büntetlen előéletüket és eddigi szolgálatukat igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényüket 1918. év április hó 6-án déli 12 óráig a városi iktatóban annál inkább beadják, mert később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A pályázati feltételek Halmos József vár. tanácsnok irodájában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Nagybecskerek, 1918. évi március hó 17-én.

Dr. Perisics Zoltán
polgármester.

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabbban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett **Skabofom Barna zsir,** nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétos Dr. Flesch-féle készítmény. Próbátégely 2 30 K., nagy tégely 4 K., osztrák tégely 11 K. — Kapható a helyi gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető.

Dr. FLESCHE E. „Korona” gyógyszerháza Győr.

Vételnél a „Skabofom” védjegyre ügyeljünk!

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Meghívó.

A Sorger-fele Königsdorf-Albrechtsdorf és Gisellenhaini védgátat építő és földművelő r. t.

1918. évi április hó 11-én délután 5 órakor tartja a Nagybecskereki takarékpénztár és előlegegyület mint részvénytársaság felszámolás alatt helyiségeiben idej.

rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelítő kirendelése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1917. évi zármérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Négy igazgatósági tag és a jogtanácsos választása.

Ezen közgyűlésre van szerencsénk a t. c. részvényeseket az alapszabályok 11. és 12-ik §-aira figyelmeztetéssel és azzal meghívni, hogy a részvények a Nagybecskereki takarékpénztár és előlegegyület mint részvénytársaság felszámolás alatt helyi cégnél teendők le.

Kelt Nagybecskereken, 1918. évi március hó 18-án.

Dr. Pollák Győző
jogtanácsos.

Franz J. L.
vezérigazgató.

11. §. A közgyűlésen, mely Nagybecskereken tartandó, a részvényes minden egyes egész részvénye után egy szavazattal bír, a hányadrészvények szavazattal nem bírnak, 25-nél több szavazatot azonban senki sem gyakorolhat. A részvények három nappal a közgyűlés előtt térítvény mellett az igazgatóság által a közgyűlési meghívóban megjelölt helyi pénztárat pénztáránál teendők le.

12. §. A tanácskozási és szavazati jog a közgyűlésen személyesen vagy írásbeli meghatalmazott cselekvőképessé részvényes által gyakorolható. Nők férjeik, kiskorúak és gondnokoltak törvényes képviselőik, erkölcsi testületek, társulatok, egyetek vagy nyilvános intézetek előljáróik, cégek jogosított képviselőik által gyakorolják a jogokat.

A törökbecsei járás főszolgabirjától.

1440—1918. szám. 301—3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontál vármegye törökbecsei járásához tartozó Karlova községben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi 1. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1918. évi április hó 23-ik napjáig nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő:

Évi fizetés 1286 korona, 200 korona utiatalány, szabad lakás és az állami fizetésekiegészítés.

A választás napját később fogom kitűzni.

Törökbecse, 1918. évi március hó 9.

Báró dr. Csávossy Ignác
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Torontáludvar községben üresedésben levő rendőrbiztosi állásra ezennel pályázatot hirdetünk. Pályázhatnak kiszolgált csendőri- és katonai altisztok. Az állás f. év április hó 1-én elfoglalandó. Javadalom évi 2400 kor.

318 Előjáróság.

Hirdetmény.

Társó község előjárósága közhírré teszi, hogy Társó községben 1918. évi március hó 1-én bitangásban találtott 1 drb 1 éves zöldszezdinó, balfüle jegyes, lyukas, jobb füle pedig bevagott.

Felhívom mindazokat, akik igényjogosultságot támasztanak, hogy legkésőbb 1918. évi március 27-ig Társó község előjáróságánál szabályszerű járattal jelentkezzenek, mert ellenkező esetben 1918. március hó 28-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen el fog adni.

Társó, 1918. évi március hó 13-án.

Heim Kristóf, s. jegyző.

Vezetőállásra

meghívást kérek nagyobb és csakis nagybecskereki iparvállathoz v. bank áruosztályához. Az állást, miután jelenleg felmondatlan vezetőállásban vagyok, három hónapra acceptálásom után foglalhatnám el. — Anyagilag független, keresztény, 33 éves, nős, hadmentes vagyok. 15 évi gyári, irodai és terménykereskedői praxisom van. — Fizetés megegyezés szerint. — Szives meghívásokat személyes bemutatkozásra e hó 25. és 30-ika között „Agilis” jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbítja. 309

Keresek egy nagyobb

pénz-szekrényt

megvételre.

Cím a kiadóhivatalban. 314

Helybeli beszerzési források.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári u.

Gőzfűtés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.

Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollariék Gábor, Meienzei-utca.

Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kéziművészi, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.

Eisenstädter B. és társai, Hunyadi-utca.

Frensd S. és fia, Hunyadi-utca.

Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és népikereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.

Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvtárak:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállóháza szomszéban).

Lakatosműhely:

Engel Adam, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvas Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szebr Mariska, Gizella-part, Karlánder ház.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andreasz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tanner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Peri Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.

Korona-szálloda, Erzsébet-tér.

„Pest városához” e. szálloda, Megyeház-u.

Szecszyár:

Lukács és Társai, Kültelek.

Schwirtlich Alajos, Aradai-utca.

Teglagyár:

Klein Bernát.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.